

Na jihu Moravy rozvíjejí sociální služby efektivně

V Jihomoravském kraji se ze státního, krajského a evropského rozpočtu vydá ročně více než 900 milionů korun na sociální služby. Aby byly přiděleny skutečně na aktivity, které jsou nejvíce potřebné, má kraj zpracovaný [plán rozvoje sociálních služeb](#). Dokument je výsledkem procesu komunitního plánování, do kterého jsou zapojeni zástupci obcí, poskytovatelé i uživatelé sociálních služeb v kraji.

Práce na přípravě detailního plánu a jeho dalším rozvoji je součástí dvou projektů hrazených z Evropského sociálního fondu. „**Každý člověk v každé obci má zcela jiné potřeby. Z centrálního hlediska lze tyto potřeby těžko odhadnout. Vítáme proto projekty, které směřují finanční pomoc tam, kde je skutečně nutná a opodstatněná,**“ říká ministr práce a sociálních věcí František Koníček. Proces komunitního plánování sociálních služeb v Jihomoravském kraji byl zahájen již v roce 2004. Jeho základem je úzká spolupráce kraje s obcemi. Díky tomu se přesně ví, kde je potřeba zajistit větší péči o seniory a kde je naopak lepší posílit například prevenci kriminality mladistvých.

Projekt [Podpora plánování rozvoje sociálních služeb v Jihomoravském kraji](#) byl zahájen v roce 2009 a jeho [pokračování](#) skončilo letos v říjnu. Na oba projekty bylo přiděleno cca 20 milionů Kč. „**Cílem prvního projektu bylo zefektivnit nastavení systému, podpořit partnerství a vzájemnou spolupráci kraje a obcí. Poté jsme se zaměřili na analýzu potřeb uživatelů sociálních služeb, jejíž výstupy byly důležitým zdrojem pro tvorbu dalších strategických dokumentů a ovlivnily směřování celého procesu,**“ říká koordinátorka projektu Martina Blešová. V rámci analýzy potřeb uživatelů, do níž bylo zapojeno přes dva a půl tisíce dotazovaných, se tak například potvrdilo, že většina z nich vyžaduje větší pestrost v nabídce služeb a preferuje je čerpat v domácím prostředí. Uživatelé chtějí být rovněž informováni o dostupnosti jednotlivých služeb a mít k nim jednodušší přístup. Navazující projekt realizovaný od roku 2011 rozvíjel dosavadní spolupráci a zaměřoval se na propojení systému plánování a financování sociálních služeb. Podařilo se tak nastavit kritéria pro jejich hodnocení a financování.

Sociální služby jsou zpravidla částečně hrazeny uživateli, bez dotace by ale nebyly udržitelné. Proto na ně přispívají obce, kraje a Ministerstvo práce a sociálních věcí. Projekty Jihomoravského kraje, které podporuje Evropský sociální fond, pomáhají zefektivňovat vynakládání těchto prostředků z veřejných rozpočtů. „**Lidé tak získají jistotu, že pokud bude v jejich obci podložena poptávka po nějakém typu služby a její řešení bude pro místní samosprávu prioritou, kraj tuto potřebu zohlední v rámci dotačních systémů. Cílem je, aby kraj financoval služby, které jsou podloženy potřebností a jsou v dané lokalitě prioritní,**“ popisuje Blešová. Systém zároveň funguje jako prevence před účelově vznikajícími firmami, které nejsou v souladu s potřebností v daném území.

V Jihomoravském kraji poskytuje sociální služby mnoho právních subjektů. Nejvyšší procento z nich představují neziskové organizace, tedy různé společnosti, kluby, spolky či svazy. Teprve za nimi jsou příspěvkové organizace kraje a obcí. Nejpočetnější jsou zastoupeny služby sociální péče. Takových služeb v kraji působí skoro tři stovky a započítat mezi ně lze například domy pro seniory a osoby se zdravotním postižením, denní stacionáře, chráněná bydlení a mnohé další. K dispozici jsou také služby sociální prevence s azylovými domy, sociálně aktivizačními službami pro rodiny s dětmi, nízkoprahovými zařízeními pro děti a mládež, domy na půli cesty, ale třeba také služby následné péče, telefonická krizová pomoc, terapeutické komunity a mnohé další.

Petr Sulek
tiskový mluvčí